

OBSAH

Předmluva	5
Úvod	7

STAROVĚK

I. EGYPT 11

1. Stará říše. 3400–2140 př. Kr.	12
2. Střední říše. 2140–1550 př. Kr.	13
3. Nová říše. 1550–1080 př. Kr.	13
4. Od dynastie velekněžské do konce panství perského. 1080–332 př. Kr.	14
5. Egypt za Alexandra a Ptolemaiovců. 332–30 př. Kr.	15

II. MEZOPOTÁMIE A ÍRÁN 16

1. Dějiny Mezopotámie do veleříše asyrské	18
2. Veleříše asyrská. 1130–606 př. Kr.	19
3. Říše novobabylónská a říše médská. 6. stol. př. Kr.	20
4. Veleříše perská. 550–330 př. Kr.	20
5. Panství Alexandrovo a říše Seleukovců. 330–64 př. Kr.	21
6. Říše Parthů pod Arsakovci. 250 př. Kr. – 227 po Kr.	22
7. Novoperská říše Sásánovců. 227–638 po Kr.	22

III. PŘÍMOŘSKÉ NÁRODY 23

Kultura krétská, chetitská, foinická a izraelská	23
1. Kréťané a Egejci. 3500–1200 př. Kr.	25
2. Malá Asie před Chetity. 3500–2000 př. Kr.	26
3. Chetitě a jejich sousedé. 2000–1200 př. Kr.	26
4. Foiničané a Izraelité. 2000 př. Kr. – 395 po Kr.	27
5. Říše Frygů v Malé Asii. 1200–660 př. Kr.	29
6. Říše Kimmeriů a Lýdů. 660–546 př. Kr.	30
7. Panství Peršanů a období helénistické. 546–133 př. Kr.	30
8. Doba římského panství v Malé Asii. 133 př. Kr. – 395 po Kr.	31

IV. INDIE A ČÍNA	31
Kulturní přehled Indie	31
Pohled do dějin Indie od 2400 př. Kr.	33
Kultura Číny	35
Přehled čínských dějin	36
V. ŘECKO A MAKEDONIE	37
1. Přehled řeckých dějin nejstarší doby. 2000–5000 př. Kr.	41
2. Války perské a doba Periklova. 500–430 př. Kr.	42
3. Zápas o nadvládu v Řecku. 430–360 př. Kr.	44
4. Řecko za Filipa Makedonského a Alexandra Velikého. 360–323 př. Kr.	45
5. Od smrti Alexandrovy do panství římského. 323–146 př. Kr.	46
6. Makedonie a Řecko římskou provincií	47
VI. ŘÍMANÉ A JEJICH ŘÍŠE	48
1. Politický přehled od založení Říma do konce doby královské. 753–510 př. Kr.	53
2. Republika do punských válek. 510–264 př. Kr.	54
3. Doba válek s Kartágem. 264–146 př. Kr.	55
4. Od bratří Gracchů do Pompeia. 133–60 př. Kr.	57
5. Doba triumvirátů. 60–30 př. Kr.	59
6. Augustus a jeho nástupci. 29 př. Kr. – 98 po Kr.	60
7. Doba císařů adoptovaných. 98–180 po Kr.	62
8. Dvě stě let poklesu říše. 180–383	63
9. Od Diocletiana do pádu říše západořímské. 284–476	64

STŘEDOVĚK

Kulturní poměry v jednotlivých stoletích

VI. století	69	XI. století	81
VII. století	72	XII. století	84
VIII. století	74	XIII. století	86
IX. století	76	XIV. století	89
X. století	79	XV. století	91

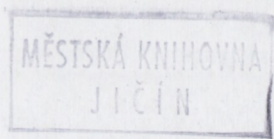
Čad	456
Gabun	456
Gambie	457
Ghana	457
Guinea	457
Guinea – Bissau	457
Jihoafriická republika	458
Kamerun	459
Kapverdské ostrovy	459
Keňa	459
Kongo	459
Lesotho	460
Madagaskar	460
Malawi	460
Mali	461
Mosambik	461
Namibie	462
Niger	462
Nigérie	462
Rwanda	463
Senegal	463
Seychely	463
Sierra Leone	463
Středoafriická republika	464
Tanzanie	464
Togo	464
Uganda	464
Zair (Kongo, Konžská republika)	464
Zambie	465
Zimbabwe (Rhodesie)	465
 <i>SEVERNÍ AFRIKA A BLÍZKÝ VÝCHOD</i>	 465
 <i>JIŽNÍ ASIE</i>	 471
 Afgánistán	 471
Bangladéš	471
Barma	472
Bhútán	472

Indie	473
Maledivy	474
Pákistán	474
Srí Lanka (Cejlon)	475
Thajsko	476
<i>AUSTRÁLIE A OCEÁNIE</i>	
	476
Americká Samoa	476
Austrálie	476
Republika Palau (Belau)	478
Cookovy ostrovy	478
Federativní státy Mikronésie	478
Fidži	479
Francouzská Polynésie	479
Guam	479
Republika Kiribati	479
Nauru	479
Nius	479
Norfolk	479
Nový Zéland	480
Papua – Nová Guinea	480
Republika Marshallovy ostrovy	480
Tonga	480
Vanuatská republika	480
Západní Samoa	480
<i>JIHOVÝCHODNÍ ASIE</i>	
	481
<i>DALEKÝ VÝCHOD</i>	
	483
Čína	483
Japonsko	485
Korea	487
SSSR a Ruská federace	488
<i>JIHOVÝCHODNÍ A STŘEDOVÝCHODNÍ EVROPA</i>	
	492
Bulharsko	492

Rumunsko	493
Maďarsko	493
Polsko	494
NDR	495
Československo	496
Rejstřík	500

M A P Y

Rozsah moci českých panovníků	153
Přehledné tabulky	401
Rozsah slavných říší starověku a středověku (příloha)	
Rozpětí vojenské moci Německa v II. světové válce (příloha)	
Pohyby front v II. světové válce od roku 1942–1945 (příloha)	
Důležitá místa v historii let 1066–1945 (příloha)	

ITÁLIE VE STŘEDOVĚKU 94

Itálie v raném středověku. 476–800 97

Císařství v rukou Karlovců. Od 800 98

Říše římská německého národa. Od 962 99

Království „obojí Sicílie“ (Neapolsko a Sicílie). 1059–1516 100

FRANCIE 101

Vláda Merovejců. 486–751 104

Vláda Karlovců. 751–987 104

Vláda Kapetovců (přímé větve). 987–1328 105

Vláda rodu Valois. 1328–1498 107

HISPÁNIE 109

Říše Vizigótů v Galii a Hispánii. 415–711 112

Chalífát córdobský. 711–1031 112

Panství Morabitů a Mohadovců. 1086–1223 113

Vývoj státu kastilského. 933–1492 113

Vývoj státu aragonského. 1000–1516 115

BRITÁNIE 117

Doba Anglosasů. 449–1016 119

Rod dánský. 1016–1041. Eduard III. Vyznavač 120

Rod normanský. 1066–1154 121

Rod Plantagenetů. 1154–1399 121

Rod lancasterský. 1399–1461 123

Rod yorský. 1461–1485 123

GERMÁNSKÉ STÁTY SEVERSKÉ 124

Přehled norských dějin 126

Přehled švédských dějin 127

Přehled dánských dějin 128

<i>NĚMECKO</i>	131
Říše východofrancká (Německo) za Karlovců. 843–911	133
Králové z rodu saského. 919–1024	134
Rod francký. 1024–1125	135
Rod hohenaufský. 1138–1254	136
Němečtí králové, volení kurfiřty. 1257–1347	138
Rod lucemburský. 1347–1437	140
Rod habsburský. 1438–1740	141
 <i>ČESKÝ STÁT</i>	 141
Říše Sámova v 7. stol.	143
Knížata z rodu Přemyslova do 1197	144
Dědiční králové z rodu Přemyslova. 1197–1306	146
Doba po vymření Přemyslovců. 1306–1310	148
Králové z rodu lucemburského. 1310–1437	148
Králové z rodu Jagellonců. 1471–1526	152
 <i>POLSKO</i>	 154
Vláda rodu Piastova. 960–1370	156
Vláda rodu Anjouovců. 1370–1386	158
Vláda rodu Jagellonců. 1386–1572	159
 <i>UHRY</i>	 159
Panovnický rod Arpádovců. Do 1301	161
Rod Anjouovců. 1308–1387	163
Cizí rody a Huniádovci. 1387–1490	163
Rod Jagellonců. 1490–1526	164
 <i>BULHARSKO</i>	 164
Slavná doba Velkého Bulharska. 805–1018	167
Bulharsko pod byzantským panstvím. 1018–1186	168
Vláda rodu Asěnovců (říše Trnovská). 1186–1280	168
Nadvláda říše byzantské a Tatarů. 1275–1290	169
Posledních sto let svobodného Bulharska. 1290–1396	169

SRBOVÉ A CHORVATI 169

Chorvatsko před spojením s Uhry. 800–1102	172
Srbsko z počátku a za vlády Nemanjovy. 1159–1367	172

ŘÍŠE BYZANTSKÁ 174

Rod Justiniův. 518–602	177
Rod Herakleiovců. 610–717	177
Dynastie isaurská (syrská). 717–802	178
Dynastie frygická. 820–867	178
Císařové z rodu makedonského. 867–1056	178
Rod Kommenovců. 1057–1185. Angelovci. 1185–1204	180
Císařství latinské. 1204–1261	181
Císařství nicejské. 1205–1261	181
Rod Palaiologovců v obnovené říši byzantské. 1261–1453	182

RUSKO 182

Říše s hl. městem Novgorodem. 838–900	184
Říše s hl. městem Kyjevem. 900–1169	185
Ruská říše s hl. městem Vladiměří. 1169–1327	186
Nadvláda Tatarů nad Ruskem. 1237–1481	187
Ruská říše s hl. městem Moskvou. Od 1325	187

ASIJSKÉ STŘEDOVĚKÉ ŘÍŠE 188

Rozvoj říše arabské. 622–661	189
Dynastie Umajjovců. 661–750	190
Dynastie Abbásovců. 750–1258	191
Říše Seldžuků a doba křížových výprav. 1040–1092	191
Říše Saladinova a jeho rodu. 1174–1250	192
Velká mongolská říše v Asii. 1202–1368	193
Osmani (Turci) po pádu Cařihradu. 1299–1453	193

NOVOVĚK

Kulturní a hospodářské poměry v jednotlivých stoletích

XVI. století. Kulturní přehled	197
XVI. století. Hospodářský přehled	200
XVII. století. Kulturní přehled	201
XVII. století. Hospodářský přehled	203
XVIII. století. Kulturní přehled	205
XVIII. století. Hospodářská strategie	207
XIX. století. Politický a hospodářský přehled	209
XIX. století a počátek XX. století. Věda a umění	214
XX. století do konce 2. světové války. Politický a hospodářský přehled	223

STŘEDNÍ EVROPA DO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY . 229

Vertikální průřez dějinami střední Evropy 232

Sřední Evropa za císaře Maxmiliána. 1493–1519	232
Doba reformace. 1517–1564	233
Padesát let před třicetiletou válkou. 1564–1618	236
Třicetiletá válka. 1618–1648	238
Doba Leopolda I., Josefa I. a Karla VI. 1657–1740	241
Doba Marie Terezie a Josefa II. 1740–1790	245
Doba revolucí a reakcí. 1780–1848	247
Od revoluce do zřízení druhého císařství německého. 1848–1871	250
Doba před světovou válkou. 1871–1914	253

FRANCIE 255

Vláda mladší větve rodu Valois. 1498–1589	257
Vláda rodu Bourbonů. 1589–1792 (1830)	259
Doba velké francouzské revoluce. 1789–1799	262
Doba Napoleonova. 1795–1815	263
Doba restaurace a druhé republiky. 1815–1852	268
Třetí francouzská republika do I. světové války. 1870–1914	271

ŠPANĚLSKO A PORTUGALSKO	273
Vláda rodu habsburského. 1516–1700	275
Vláda rodu Bourbonů. 1701–1910	278
BRITÁNIE, BELGIE A HOLANDSKO	282
Anglie za vlády Tudorovců. 1485–1603	284
Vláda Stuartovců. 1603–1714	286
Rod hannoverský. 1714–1914	289
DÁNSKO, NORSKO A ŠVÉDSKO	296
<i>Vertikální průřez dějinami Dánska a Norska</i>	<i>297</i>
Rod šlesvicko-holštýnský od 1523	297
<i>Vertikální průřez dějinami Švédska</i>	<i>301</i>
Vláda Vasovců. 1523–1654	301
Vláda rodu falcko-zweibrückenského. 1654–1751	302
Rod holštýnsko-gottorpský. 1751–1818. Doba od 1818	304
POLSKO	305
Poslední Jagellonci. 1492–1572	306
Vasovci na polském trůně. 1587–1668	307
Poslední vladaři svobodné Polsky. 1669–1795	308
Poláci v cizím područí. 1795–1807, 1815–1918	310
RUSKO	311
Rusko za posledních Rurikovců. 1462–1598	313
Rusko pod Romanovci. 1613–1917	314
TURECKO A STÁTY BALKÁNSKÉ	320
<i>Vertikální průřez dějinami Turecka</i> <i>a států balkánských</i>	<i>321</i>

<i>TURECKO</i>	321
<i>ŘECKO</i>	325
<i>SRBSKÓ</i>	326
<i>ČERNÁ HORA</i>	328
<i>BULHARSKO</i>	329
<i>RUMUNSKO</i>	330
<i>STÁTY MIMOEVRÓPSKÉ. ASIE</i>	331
1. <i>PERSIE</i>	331
Národní dynastie Safijovců. 1499–1736	331
Od Nádíra po potomky Keríma. 1736–1794	332
Turkmenská dynastie Khadžarů. 1794–1925	332
2. <i>PŘEDNÍ INDIE</i>	333
Panství velkých mughalů. 1525–1875	333
Přímé panství Anglie od 1858	334
3. <i>ZADNÍ INDIE</i>	334
4. <i>OSTROVY SUNDSKÉ</i>	335
5. <i>RUSKÁ ASIE</i>	336
6. <i>ČÍNA A JAPONSKO</i>	337
Dynastie Mingů. 1368–1644	337
Dynastie Čching (mandžuská). 1644–1912	337
<i>AFRIKA</i>	339
<i>AMERIKA</i>	340
1. <i>KANADA A SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ</i>	341
2. <i>MEXIKO</i>	342
3. <i>STŘEDOAMERICKÉ REPUBLIKY</i>	343
4. <i>OSTROVY STŘEDOAMERICKÉ</i>	344
5. <i>JIŽNÍ AMERIKA</i>	345
<i>AUSTRÁLIE A OCEÁNIE</i>	347
<i>ARKTIDA A ANTARKTIDA</i>	348
<i>ARKTIDA</i>	348
<i>ANTARKTIDA</i>	348

PRVNÍ POLOVINA DVACÁTÉHO STOLETÍ

První světová válka 353

1914	353
1915	353
1916	354
1917	354
1918	355

OBDOBÍ MEZI DVĚMA SVĚTOVÝMI VÁLKAMI . . 356

1939	369
1940	371
1941	373
1942	376
1943	377
1944	378
1945	380

PŘECHOD KE STUDENÉ VÁLCE 381

1946	383
1947	386
1948	389

CÍRKEV A PAPEŽOVÉ 390

PŘEHLED PAPEŽŮ 392

OD ROZDĚLENÉHO SVĚTA EPOCHY STUDENÉ VÁLKY AŽ DO ROKU 1994

ZÁPADNÍ EVROPA 421

Spojené království Velké Británie a Severního Irska	421
Irská republika	423

Francouzská republika	424
Království Belgie	426
Království Nizozemsko	427
Velkovévodství Lucembursko	427
Spolková republika Německo	428
Konfederace Švýcarsko	430
Republika Rakousko	431
<i>EVROPSKÝ SEVER</i>	<i>432</i>
Království Dánsko	432
Republika Finsko	433
Království Švédsko	435
Království Norsko	436
Republika Island	437
<i>STŘEDOZEMNÍ EVROPA</i>	<i>438</i>
Španělské království	438
Portugalská republika	439
Italská republika	439
Stát města Vatikánu	441
Jugoslávie a Albánská republika	441
Maltská republika, Řecká republika a Kyperská republika	443
<i>SEVERNÍ AMERIKA</i>	<i>445</i>
Spojené státy americké	445
Kanada	448
<i>LATINSKÁ AMERIKA</i>	<i>450</i>
<i>AFRIKÁ NA JIH OD SAHARY</i>	<i>454</i>
Angola	454
Benin (Dahomé)	455
Botswana	455
Burkina Fasso (Horní Volta)	455
Burundi	456